

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม **จำนวน ๕ เรื่อง**

- รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง Quick Win และ Big Rock ของส่วนราชการในการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ของคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน

นอกจากนี้ ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. รับทราบเหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมภายใน กำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๑ กระทู้ ดังนี้

- กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่ราบลุ่มแม่น้ำภาคกลางซ้ำซาก (นายอนุศักดิ์ คงมาลัย เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี)

๒. คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการ ยุติธรรม พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... ต่อประธานรัฐสภา ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติ ที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ซึ่งจะต้องพิจารณาในที่ประชุมร่วมกัน ของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐ ในการนี้ คณะกรรมการการ ตสร. ร่วมกับคณะกรรมการสามัญ ประจำวุฒิสภาที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้ง ๓ ฉบับ ดังกล่าวเป็นการล่วงหน้า

ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๗๕ วรรคสอง (๖) เสร็จแล้ว และได้เสนอรายงานมาเพื่อให้สมาชิกได้ศึกษาล่วงหน้า ก่อนที่จะมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

๓. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑) รายงานประจำปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษ ภาคตะวันออก

๒) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑) รายงานตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ ประจำปี ๒๕๖๓ และ

๒) รายงานประจำปี ๒๕๖๓ ศาลรัฐธรรมนูญ

๔. พลดำรวจเอก ปัญญา มาเม่น และนางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ฝ่ายวุฒิสภาในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) จะครบวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ประธานวุฒิสภาจึงเห็นควรกำหนดให้วันจันทร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ เป็นวันเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้วุฒิสภาเลือกได้ไม่เกิน ๒ รายชื่อ สามารถยื่นแบบเสนอชื่อพร้อมแบบประวัติย่อ และความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อต่อเลขาธิการวุฒิสภา ณ จุดรับ - ส่งหนังสือ สำนักบริหารงานกลาง ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ตั้งแต่วันอังคารที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันอังคารที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในวันและเวลาราชการ

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และ
ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

(๓) กระตุ้ถาม

(ไม่มี)

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- ให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ
 กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
 (ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ
 ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบ
 กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา

ตามที่ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ
 วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่
 ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง
 ตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จำนวน ๗ คน
 ประกอบด้วย

๑. ด้านกิจการกระจายเสียง ได้แก่ พลอากาศโท ดร.ชนพันธ์ุ หรรษาเจริญ
๒. ด้านกิจการโทรทัศน์ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต
๓. ด้านกิจการโทรคมนาคม ได้แก่ นายกิตติศักดิ์ ศรีประเสริฐ
๔. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์สรณ บุญใบชัยพฤกษ์
๕. ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ได้แก่ นายต่อพงศ์ เสลานนท์
๖. ด้านอื่นที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. (ด้านกฎหมาย) ได้แก่ ร้อยโท ดร.ธนภุชฎ์ เอกโยคยะ
๗. ด้านอื่นที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. (ด้านเศรษฐศาสตร์) ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภัช ศุภชลาศัย

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการสามัญส่วนที่มีได้เป็นรายงานลับ
 และส่วนที่เป็นรายงานลับเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง
 ตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ด้วยวิธีการ
 ออกเสียงลงคะแนนลับโดยการใช้บัตรออกเสียงลงคะแนนในคูหา ปรากฏผลการออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

๑. ด้านกิจการกระจายเสียง

พลอากาศโท ดร.ชนพันธ์ุ หรรษาเจริญ

ให้ความเห็นชอบ	๒๑๒	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๕	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๖	คะแนน

๒. ด้านกิจการโทรทัศน์

ศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต

ให้ความเห็นชอบ	๒๑๓	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๔	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๖	คะแนน

๓. ด้านกิจการโทรคมนาคม

นายกิตติศักดิ์ ศรีประเสริฐ

ให้ความเห็นชอบ	๖๓	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๑๔๕	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๑๕	คะแนน

๔. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ สรณ บุญไชยพยุกฤษ

ให้ความเห็นชอบ	๒๑๐	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๖	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๗	คะแนน

๕. ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน

นายต่อพงศ์ เสลานนท์

ให้ความเห็นชอบ	๑๙๖	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๑๙	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๘	คะแนน

๖. ด้านอื่น ๆ ที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. (ด้านกฎหมาย)

ร้อยโท ดร.ธนภุชฎ์ เอกโยคยะ

ให้ความเห็นชอบ	๖๐	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๑๔๒	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๒๑	คะแนน

๗. ด้านอื่น ๆ ที่จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. (ด้านเศรษฐศาสตร์)

รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภัช ศุภชลาศัย

ให้ความเห็นชอบ	๒๐๕	คะแนน
ไม่ให้ความเห็นชอบ	๑๑	คะแนน
ไม่ออกเสียง	๗	คะแนน

จากผลการออกเสียงลงคะแนนปรากฏว่า

พลอากาศโท ดร.ธนพันธุ์ หาร่ายเจริญ ศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ สรณ บุญไชยพยุกฤษ นายต่อพงศ์ เสลานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศุภัช ศุภชลาศัย ได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (คือไม่น้อยกว่า ๑๒๔ คะแนน) จึงเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ส่วนนายกิตติศักดิ์ ศรีประเสริฐ และร้อยโท ดร.ธนภุชฎ์ เอกโยคยะ ได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (คือน้อยกว่า ๑๒๔ คะแนน) จึงเป็นผู้ไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ขอยกระเบียบวาระที่ (๖) เรื่องที่เสนอใหม่ ขึ้นมาพิจารณาก่อน
ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นด้วย

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

๖.๑ ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๑๕ ครั้ง
และรายงานลับของคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ
และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระ
จ่ายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
(ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมลงมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมลับของคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่
ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง
กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จำนวน ๑๕ ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๖ วันศุกร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๘ วันอังคารที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๙ วันอังคารที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๒ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๓ วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๕ วันศุกร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

และรายงานลับของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๖.๒ ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติมิให้เปิดเผยบันทึกการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ จำนวน ๗ ครั้ง (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมลงมติมิให้เปิดเผยบันทึกการประชุมลับของคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ จำนวน ๗ ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๔ วันศุกร์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาและการสร้างความเข้มแข็งของพรรคการเมือง : การสร้างพรรคการเมืองให้เป็นของประชาชน
คณะกรรมการการพัฒนากองเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการพัฒนากองเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน (นายเสรี สุวรรณภานนท์) และรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม ในฐานะประธานอนุกรรมการการพัฒนากองเมือง (นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม) ได้ร่วมกันเสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา

และอุปสรรคการดำเนินการของพรรคการเมือง เพื่อให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชนทั้งในแง่กฎหมาย และทางปฏิบัติ พร้อมทั้งเสนอข้อเสนอนั้นที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชน โดยคณะกรรมการได้ศึกษาจากเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิส่วนราชการ นักวิชาการ มาให้ข้อมูล การดูงานในประเทศ จัดประชุมสัมมนา ระดมความคิดเห็นจากพรรคการเมือง ประชาชน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งมีข้อเสนอแนะ จำนวน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การจัดตั้งพรรคการเมือง พบปัญหาขั้นตอนการจัดตั้งพรรคการเมือง ปัญหาการจัดตั้ง สาขาพรรคการเมืองและแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองและแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ปัญหาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง เสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการปรับลดจำนวนผู้ร่วมจัดตั้งพรรคการเมือง ปรับจำนวนเงินทุนประเดิม ให้เหมาะสมกับขนาดของพรรคการเมือง ลดจำนวนเงินค่าบำรุงพรรคการเมือง ลดจำนวนของสมาชิกพรรค ในการจัดตั้งสาขาพรรค โดยกฎหมายต้องเน้นมาตรการส่งเสริมจูงใจให้ประชาชนกล้าและเอื้อที่จะเข้ามา มีส่วนร่วมกับพรรคการเมือง การกระจายอำนาจการตัดสินใจในพรรคการเมือง เสริมสร้างวินัย และคุณธรรมจริยธรรมให้สมาชิกพรรคเป็นตัวแทนประชาชน

๒. การเลือกตั้งขั้นต้น พบว่าการทำไพรมารีโหวตมีความซับซ้อน แนวทางปฏิบัติยาก มีค่าใช้จ่ายมาก พรรคการเมืองไม่มีงบประมาณ พรรคการเมืองหาสมาชิกพรรคยาก กระบวนการไพรมารีโหวต อาจขาดความเป็นอิสระ เกิดการแทรกแซง ซึ่งนำจากกรรมการบริหารพรรคและนายทุน จึงควรปรับ การทำไพรมารีโหวตให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพรรคการเมืองแบบไทย การเตรียมความพร้อม ให้ประชาชน คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ควรจัดเตรียมทำคู่มือการทำไพรมารีโหวต จัดอบรม ให้กับพรรคการเมืองและให้ความรู้กับประชาชนไม่ให้เกิดความสับสน

๓. การบริหารการเงินของพรรค พบปัญหาการหารายได้ของพรรคการเมือง การตรวจสอบ พรรคการเมือง และการบริหารจัดการพรรคการเมือง กฎหมายควรให้โอกาสพรรคการเมืองสามารถหารายได้ เพิ่มเติมจากหลายช่องทางมากขึ้น มีการตรวจสอบพรรคการเมืองด้านนโยบายและโครงการตามนโยบาย ของพรรคเท่านั้น ตลอดจนการบริหารจัดการพรรคการเมืองจะต้องควบคุมการแทรกแซงอำนาจของนายทุน ไม่ให้มีผลต่อการวางนโยบายและการแสวงหาผลประโยชน์จากประชาชนและพรรคการเมือง และควรควบคุม ตรวจสอบพรรคการเมืองในประเด็นการซื้อตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

๔. บทบาทการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน พบปัญหางบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุนไม่เพียงพอ และการขาดการให้ความรู้กับสมาชิกพรรคการเมือง รัฐควรให้งบประมาณ สนับสนุนเพิ่มเติมในการทำกิจกรรมให้กับประชาชน มีการวางรากฐานเริ่มต้นที่การเสริมสร้างประชาธิปไตย ในพรรคการเมืองผ่านกระบวนการปรึกษาหารือตกลงร่วมกัน ตลอดจนสร้างประชาธิปไตยในพรรคการเมือง ลดอิทธิพลการชี้นำของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค สร้างค่านิยมให้สมาชิกพรรคมีวินัย เคารพในมติพรรค ส่งเสริมให้เกิดระบบการตัดสินใจ ใช้กระบวนการปรึกษาหารือและการตกลงร่วมกัน ระหว่างสมาชิกพรรค

ภายหลังที่คณะกรรมการธิการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ควรเพิ่มเติมให้พรรคการเมืองสร้างนักการเมืองที่ดี คัดเลือกผู้สมัคร ที่ลงเลือกตั้งโดยมุ่งเน้นคุณสมบัติที่ตัวบุคคลเป็นสำคัญ อย่าให้ความสำคัญกับเงินทุนของนายทุน มากำหนดตัวผู้สมัครได้ ควรให้พรรคการเมืองทำประโยชน์ให้ประชาชน โดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจ เพราะหากปัญหาดังกล่าวถูกแก้ไข ประชาชนก็จะตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของพรรคการเมือง และอยากเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น นอกจากนี้ ควรเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำหลักสูตร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การสร้างพรรคการเมืองให้เป็นของประชาชนเป็นหลักสูตรเฉพาะ โดยให้เป็นหลักสูตรการเรียนรู้อันในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา รวมทั้งเสนอให้นำผลการศึกษาจากรายงานฉบับนี้เผยแพร่ให้แก่คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำไปศึกษา เพื่อนำไปสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

ประธานคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน (นายเสรี สุวรรณภานนท์) และคณะกรรมการธิการได้ชี้แจงประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา สรุปได้ว่า คณะกรรมการธิการเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ จะเสนอกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการ จัดทำหลักสูตรดังกล่าว และจะเสนอรายงานฉบับนี้ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางส่วนหนึ่ง ในการสร้างนักการเมืองให้ได้เข้าใจบทบาทของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาให้พรรคการเมืองได้ เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ตลอดจนจะนำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมในรายงานด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการขอประชาสัมพันธ์การจัดสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับรายงานฉบับนี้ ซึ่งจะจัดขึ้น ในวันศุกร์ที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ ณ รัฐสภา และขอเชิญสมาชิกวุฒิสภาที่สนใจเข้าร่วมงานสัมมนาดังกล่าว

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการธิการและมีมติให้ส่งรายงานพร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยัง คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา (ไม่มี)

(๗) เรื่องอื่น ๆ (ไม่มี)

เลิกประชุม เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

